

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden toimeenpanosuunnitelma Haukka 2020-2023

Tuija Kuusisto ja Niko Mäkilä
12.11.2020

Haukka-toimeenpanon edistyminen

Haukka: Edellinen käsittely 7.5.2020

Tilanne 3Q 2020

Mennyt kausi 2Q-Q3 / Tulokset

- 8/13 #digiturvakompassi podcastia
- Käyttö- ja kirjausoikeuspäätös
  - DVV 25.5. 2 134 000€ v. 20-22
  - Traficom 18.6. & 28.9. yht. 870 000€ v. 21-22
- Digiturvan kustannus-vaikuttavuusraportti 1.6.
- Niko Mäkilä aloitti 1.8.
- Säädosvalmistelun koordinaattor. asetettu 28.8.
- Strateginen riskiarviomalli – raportti 31.8.
- KPMG-konsultointisopimus 10.9. v. 20-22

Kuluva kausi Q4 / Tekeillä

- Yhteistoimintamalli, aloitus
- Strateginen riskiarviomalli ja sen pilotointi kunnissa
- Säädösten nykytilaselvitys
- Digiturva-arkkitehtuuri, nykytilaselvitys
- Kuntien digiturvapalveluiden selvitys, skannauksen pilotointi
- DVV:n ValDIAS-palvelun kehittämisen arviointi

Tuleva kausi / Suunnitteilla

- Fokusoitu yhteistoimintamalli ja sen hallintamalli
- Strateginen riskiarviomalli, kommentointikierros
- Kuntien digiturvan strateginen riskiarvio ja ensimmäiset toimenpiteet
- Digiturva-arkkitehtuuri, tavoitetila
- Kuntien digiturvapalvelut ja tietoverkkojen skannaus, analysointi ja parannukset
- Digiturvapalvelujen palvelutuottajaselvitys
- Verkkokoulutusten suunnittelu

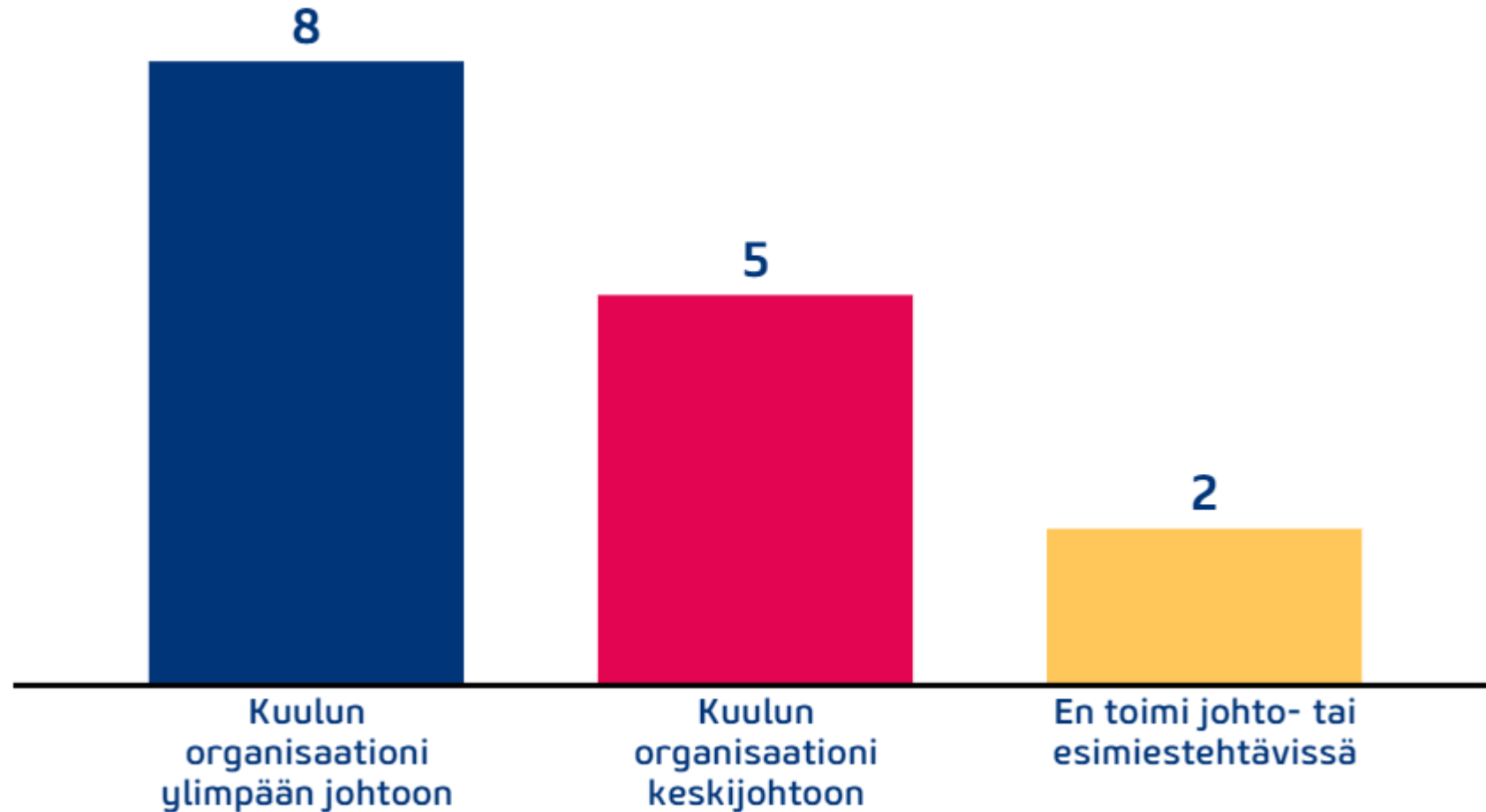
Aikataulu

Tuotokset

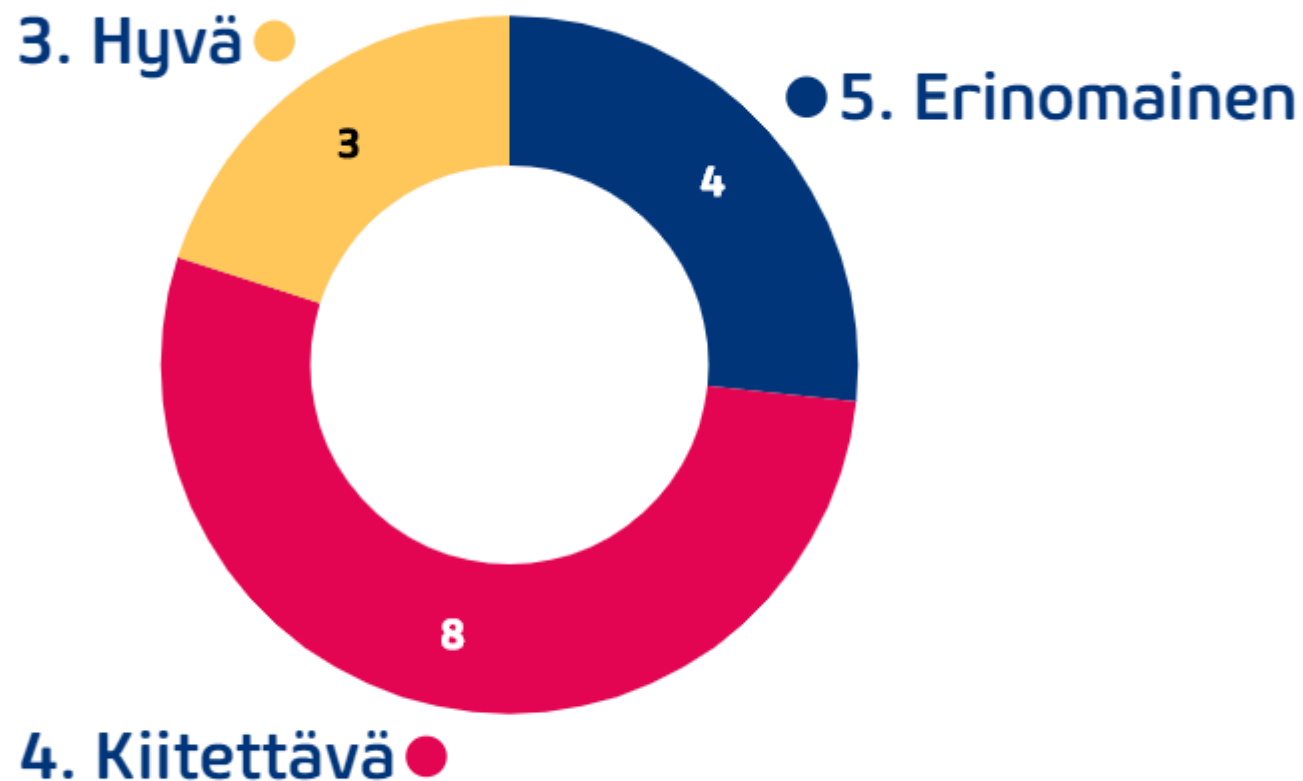
Kustannukset

Ylimmän johdon digiturvaseminaari 14.10. – palautetta antaneet

Ylimmän johdon digiturvaseminaari 14.10. - arvosanat

Haukka - tehtävien tilanne 30.10

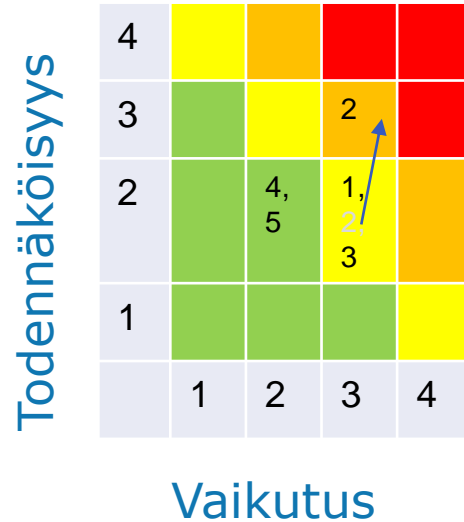
■ Vaatii korjaavia toimenpiteitä
■ Työn alla
■ valmis

Tehtävä	Valmis%	Tila	Vastuu	Aikataulu
1.1 Digiturvan strateginen johtoryhmä	80	■	VM	2020-2024
1.2 Yhteistoiminta- ja hallintamalli UUSI	5		VM	2021-2023
1.3 Vahti-johtoryhmä	100	■	DVV	2020-2024
1.4. Kansainvälinen yhteistyö			Kukin ministeriö	2021-2023
2.1 Strategisen tason digiturvan riskianalyysi	25	■	VM	2020-2021
2.2 Digiturvan kustannus-vaikuttavuusmalli	40		VM	2020-2021
3.1 Kuntien tietoverkkojen turvallisuus	10		DVV, Kuntaliitto, kunnat	2020-2022
3.2 Kuntien digiturvapalvelut	10		DVV, Kuntaliitto, kunnat	2021-2023
5.1 Digiturvan koulutuspalvelut kansalaisille ja henkilöstölle			DVV	2022-2023
5.2 Digiturvan ajokortti kansalaisille ja henkilöstölle			DVV	2021-2022
6.1 Digiturvan asiantuntijapalvelujen järjestäminen	20	■	DVV	2020-2021
7.1 Tietoturvan arvioinnin säädökset UUSI	10		VM	2021-2022
7.2 Digiturvan varautumisen ja valmiuden arvioinnin säädökset UUSI	10		VM	2021-2022
8.1 Digiturvan arkkitehtuuri	10		DVV	2020-2023
8.2 Havainnointi, reagointi ja analysointi			DVV	2021-2022
8.3 Pilvipalvelut UUSI	10	■	DVV	2021-2023
9.1 Autonomisten ja oppivien järjestelmien valvonta UUSI	5		VM	2022-2023
9.2 Turvallinen palvelukehitys			DVV	2022-2023

Talouden seuranta 28.10.2020 - yhteenveto

Virasto	Suunniteltu 2020-2023	VM sidottu DVV & Traficom käyttö- ja kirjausoikeus	Käytetty/ toteutunut
VM	600 000	193 500	35 640
DVV	2 280 000	1 800 000	0
Traficom	780 000	520 000	0
Kuntien digiturva v. 20-21	1 000 000		0
- Traficom		350 000	0

Riskien hallinta 30.10.2020

	Riski	Toimenpide	Vastuu
1	Digiturvan strateginen riskianalyysi ei tunnista olennaisia ja vaikuttavia riskejä, tietopohja ei ole riittävän kattavaa	Strateginen johtoryhmä tarkistaa ensin tunnistetut riskit ja sen jälkeen ehkäisevien toimenpiteiden toimeenpanon	Strateginen johtoryhmä, Tuija Kuusisto
2	Kuntakentän heterogeenisyydestä johtuen kuntien digiturvapalvelujen kehittäminen ja käyttöönotto ei onnistu, resurssit eivät riitä	Kehitys ja käyttöönotto vaiheittain yhdessä Kuntaliiton ja kuntien kanssa	JulkICT, JUDO, Kuntaliitto
3	Digiturvan yhteistoiminta- ja hallintamalli ei kehity	Riskiarvioinnin osana visualisoidaan riippuvuussuhteita ja yhteistoimintaketjuja str joryn päätöksentekoa varten	Strateginen johtoryhmä, Tuija Kuusisto
4	Haukka-hankkeeseen ei saada riittävästi osaamista: VM, DVV ja Traficom rekrytoinnit ja asiantuntijapalvelujen saatavuus	1) JulkICT seuraa osaston rekrytointeja ja asiantuntijapalvelujen saatavuutta 2) DVV:n JUDO-ohjausryhmässä seurataan DVV:n rekrytointeja sekä DVV:n ja Traficom asiantuntijapalvelujen saatavuutta 3) Tehtävien priorisointi	JulkICT DVV, Traficom JulkICT
5	Digiturvan arkkitehtuuriselvityksen ja toteutuksen vaikuttavuus jää heikoksi	Määritetään ensin digiturvan arkkitehtuurin tavoitteet	VM: Mika Tuikkanen

Kehitämme kansalaisten ja henkilöstön ymmärrystä digitaalisen turvallisuuden riskien vaikutuksista ja vastuista – DVV:n tuotoksia

eOppiva

Koulutukset

Puheenaiheita

Asiantuntijat

Pelikirja

Digiturvallinen työelämä

Digitaalinen turvallisuus on meidän...

Turvaa digitaalinen toiminta häiriötilanteissa

Yhteiskunnan riippuvuus teknologiasta...

Tietosuoja ABC julkishallinnon henkilöstölle 2020

Sinäkin käsittelet työssäsi...

Toimi turvallisesti digimaailmassa

Tiedätkö, miten digitaalisissa...

Digiturvaviikko 26.10.-30.10.2020

Julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden kansallisen harjoitustoiminnan nykytilan kuvaus, hyväksytty 1.10.2020, julkaistaan DVV:n verkkosivuilla, liitteenä kokousmateriaalissa

Digiturvallinen elämä -peli

Julkaistu 12.10.2020

Digiturvallinen elämä

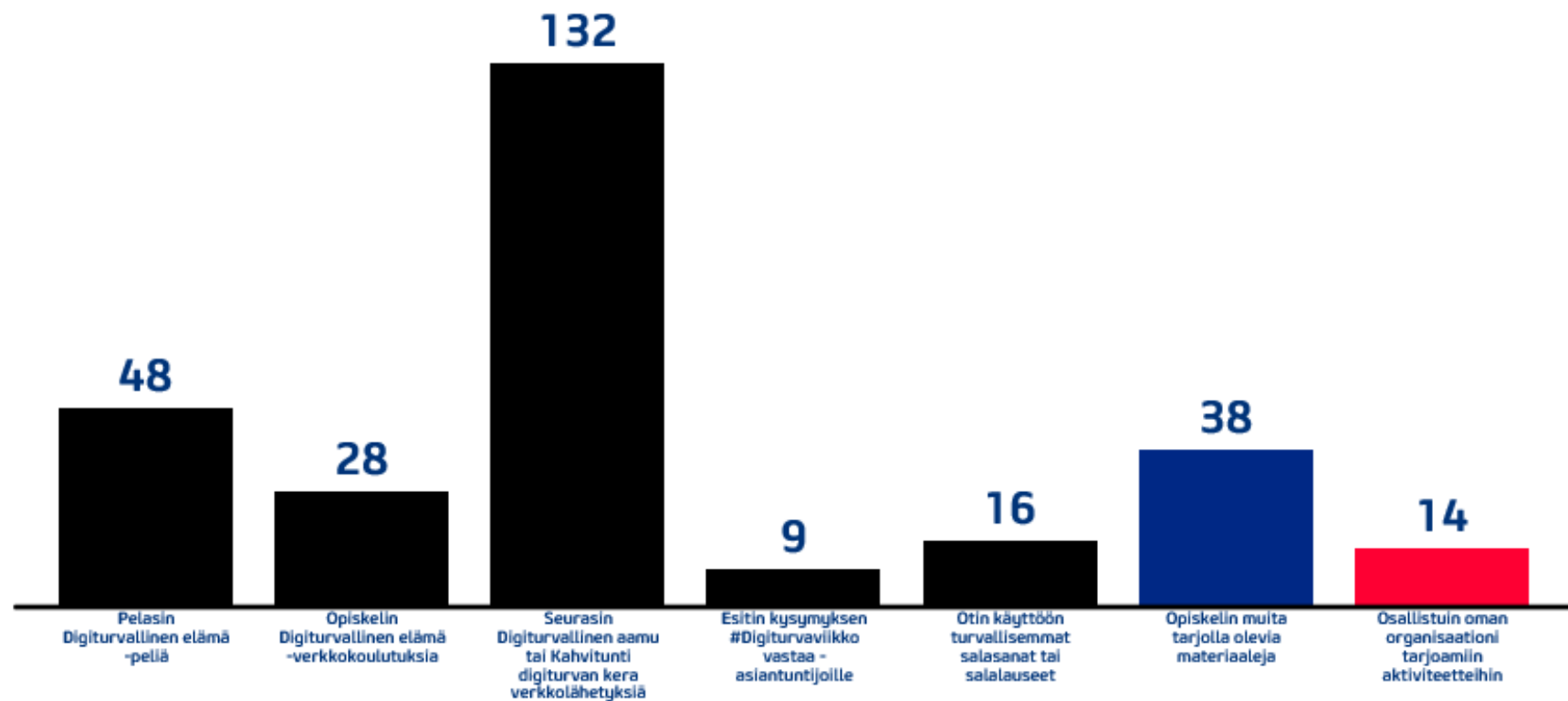
- Digiturvallinen elämä –peli julkaistu 12.10. Applen ja Googlen sovelluskaupoissa
- Julkaisu johdon seminaarin yhteydessä 14.10.
- Markkinoitu digiturvaviikolla
- Parhaimmillaan latauksissa ilmaisten pelien sijalla 13. Applen sovelluskaupassa, Google Play sijalla 3.
- Latausmäärä 5.11. sovelluskaupoissa 3575, lisäksi Valtorin laitteet
- Myös mediassa huomioitu; mm. IS digitoday
- Saanut hyvän vastaanoton
- Jatkokehitystä suunnitellaan, sisältöä tuottaa VAHTI-työryhmä OSKE

Digiturvaviikko

#Digiturvaviikko takana, viikkoa voidaan pitää menestyksenä.

- Saimme mukaan 300 organisaatiota, joissa yli 240 000 henkeä
- Toteutimme yli 21 tuntia suoria verkkolähetyksiä, joissa oli 41 vierailijaa
- Lähetyksiä katsoi livenä 11 000 oman verkkolähetyksen kautta ja reilusti enemmän iltasanomien ja HS:n lähettämien muutaman lähetyksen kautta – arviolta 25 – 30 000 katselijaa + tallenteet
- Viikon aikana kannustimme erityisesti pelaamaan Digiturvallinen elämä peliä, jota on ladattu suoraan appstoresta >3500 kertaa ja Valtorin vastaavasta todennäköisesti enemmän (selvityksessä) - peli on saanut loistavan vastaanoton
- Lisäksi viikon aikana käynnistyi ensimmäinen TAISTO20-harjoituspäivä, jossa oli mukana yli 40 harjoitusorganisaatiota ja osallistujien fiilikset harjoituksen jälkeen olivat todella hyvät ja arvosana 4,2

Miten käytit tunnin Digiturvan parissa?

Viikon hyödyllisyys

Viikon aikana avoimena olleessa Menti-kyselyssä kysyttiin "Arvioi #Digiturvaviikon hyödyllisyyttä sinulle asteikolla 1-5"

- 142 vastaajan palaute:
  - 57% erittäin hyödyllinen
  - 32% hyödyllinen
  - 10% jokseenkin hyödyllinen
  - 0,7 %vain vähän hyödyllinen
  - 0,7% ei ollut ollenkaan hyödyllinen
- 89% piti viikkoa vähintään hyödyllisenä ja yli puolet erittäin hyödyllisenä.

Verkkolähetykset – 4,36

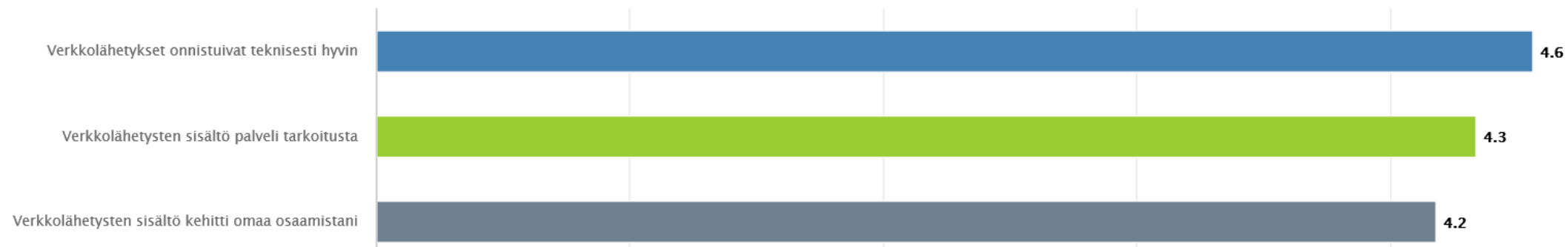
N=51 vastaajaa

Digiturvaviikon palautekyselyn tulokset

KAAVIO

TAULUKKO

Miten Digiturvaviikon verkkolähetykset onnistuivat?

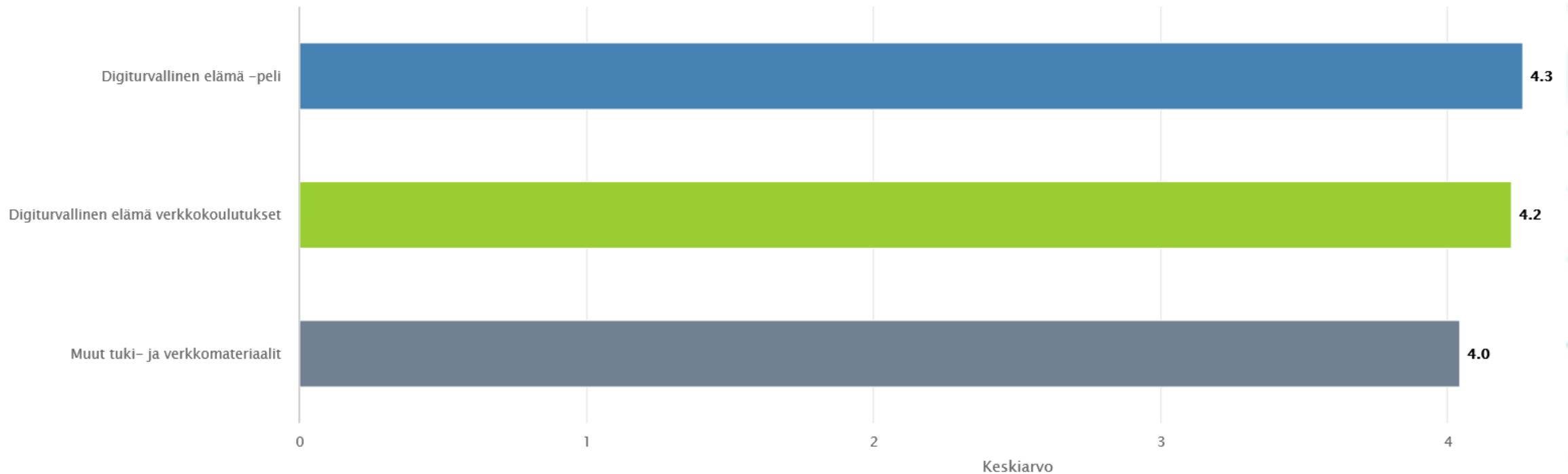
Osallistuneiden organisaatioiden palaute

Digiturvaviikon palautekyselyn tulokset

[KAAVIO](#)

[TAULUKKO](#)

Minkä arvosanan annat seuraavista kokonaisuuksista?

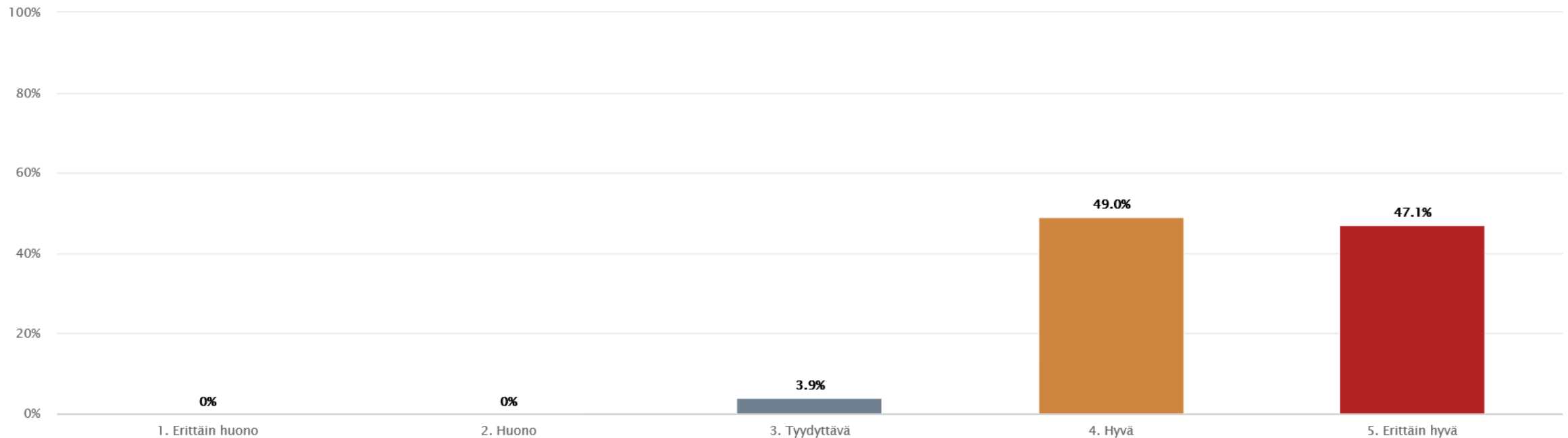
Kokonaisarvosana – 4,43

Digiturvaviikon palautekyselyn tulokset

KAAVIO

TAULUKKO

Minkä arvosanan annat Digi- ja väestötietovirastolle Digiturvaviikon toteuttamisesta?

Vastausten määrä

Minkä arvosanan annat Digi- ja väestötietovirastolle Digiturvaviikon toteuttamisesta?

51

Yhteistoimintamalli - fokusointi

Digitaalisen turvallisuuden strategisen johtoryhmän asettamisasiakirja 19.12.2019 – tehtävät

- Luo ja koordinoi toiminnan ja osaamisen kehittämisen kattavan kansallisen strategisen tason digitaalisen turvallisuuden yhteistoimintamallin.
  - Valtion, kuntien ja kuntayhtymien toiminta ja vastuut
  - Julkisen hallinnon ja yksityisen sektorin välinen yhteistyö
  - Julkisen hallinnon ja tutkimuksen yhteistyö
  - Kansainvälinen yhteistyö

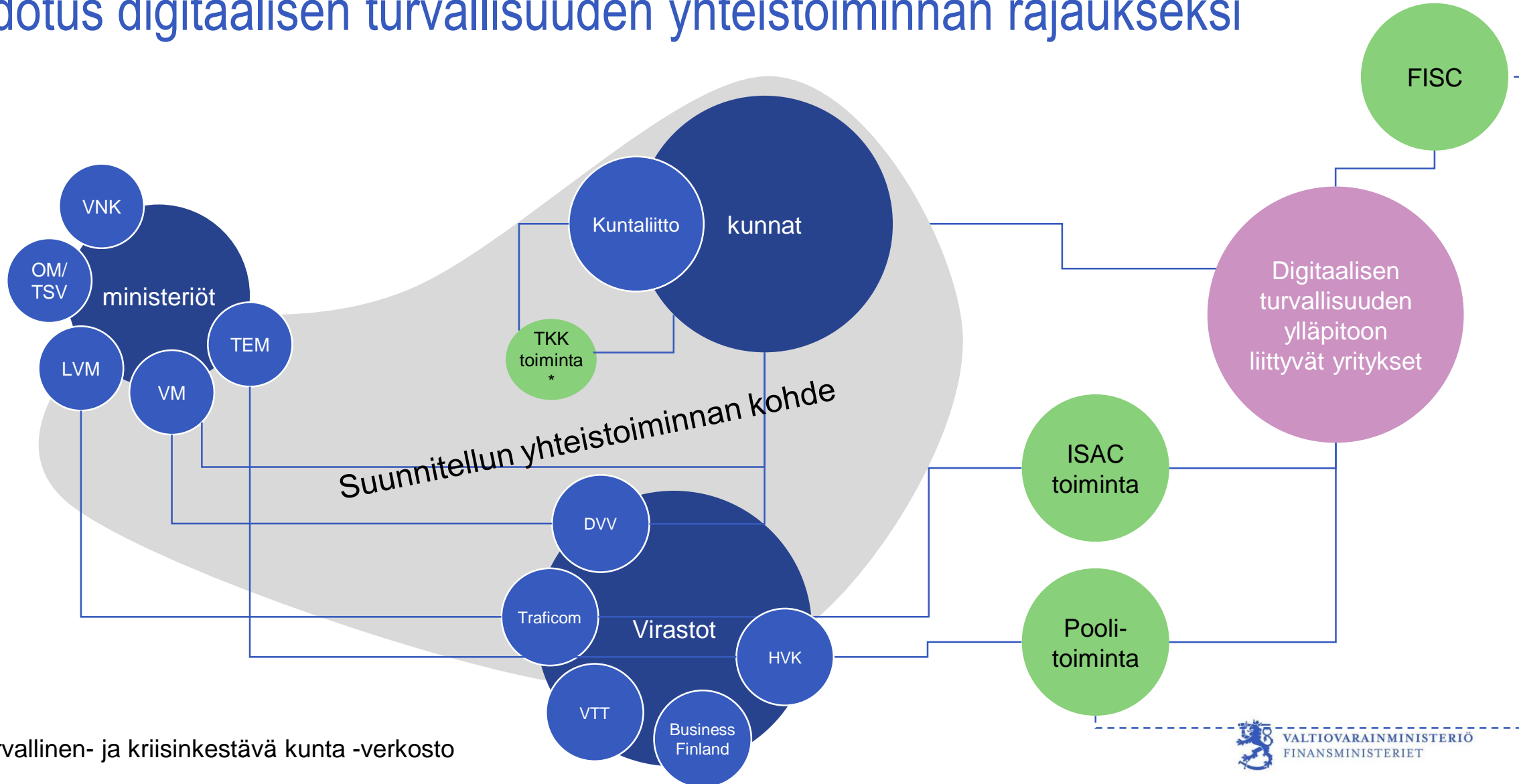
Haukka 1.2. Julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden yhteistoiminta- ja hallintamalli

- **Toimenpiteet:** Valtiovarainministeriö yhdessä muiden ministeriöiden, kuntien ja yhteisöjen kanssa sekä Vahti-toiminnan tukemana luo ja koordinoi toiminnan ja talouden sekä osaamisen kehittämisen kattavan kansallisen strategisen tason digitaalisen turvallisuuden yhteistoimintamallin.
- ➔ • Yhteistoimintamallin valmistelussa käsitellään **valtion, kuntayhtymien ja kuntien tehtäviä ja vastuita** sekä julkisen hallinnon digitaalisen turvallisuuden palveluita kansalaisille, ja tutkimusyhteistyötä.
- Määritellään operatiivisen johtamisen vastuut ja järjestelyt, huomioiden viranomaisten toimivaltuudet, sekä kehitetään kansallista kybertilannekuvaa huomioiden eri yhteiskunnan toimijoita sekä kansainvälisiä kumppaneita. **Lisäys: Yhteistoiminnassa Kyberturvallisuusstrategian kehittämisohjelman kanssa.**
- Valtiovarainministeriö ja muut ministeriöt viestivät digitaalisen turvallisuuden tavoitteista ja sisällyttävät ne julkisen hallinnon toiminnallisiin tavoitteisiin.
- **Mittaaminen:** Yhteistoimintamalli on kuvattu ja toiminnassa. Taloussuunnitelmiin sisältyy konkreettisia, digitaalisen turvallisuuden osa-alueita parantavia tavoitteita.

Digitaalisen turvallisuuden toimijat – kansallinen taso

ehdotus digitaalisen turvallisuuden yhteistoiminnan rajaukseksi

Kansallinen taso

21 *Turvallinen- ja kriisikestävä kunta -verkosto

Yhteistoimintamallin kohteena on kuntien ja valtion välinen yhteistyö digitaalisen turvallisuuden kehittämiseksi

Mitä?

- Digitaalisen turvallisuuden yhteistoiminta- ja hallintamallin onnistumisen edellytyksenä on selkä tavoitetila, johon toiminnalla pyritään.
- Yhteistoiminnan organisoinnin tulee tukea kuntien tavoitteita sekä antaa mahdollisuus tehokkaaseen työskentelyyn esimerkiksi virtuaalisessa ympäristössä.
- Yhdenmukainen toiminta yhteiskunnassa, kunnissa sekä ihmisten välillä on edellytys kattavan digitaalisen turvallisuuden toteuttamiseksi ja tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan sta toimintaa

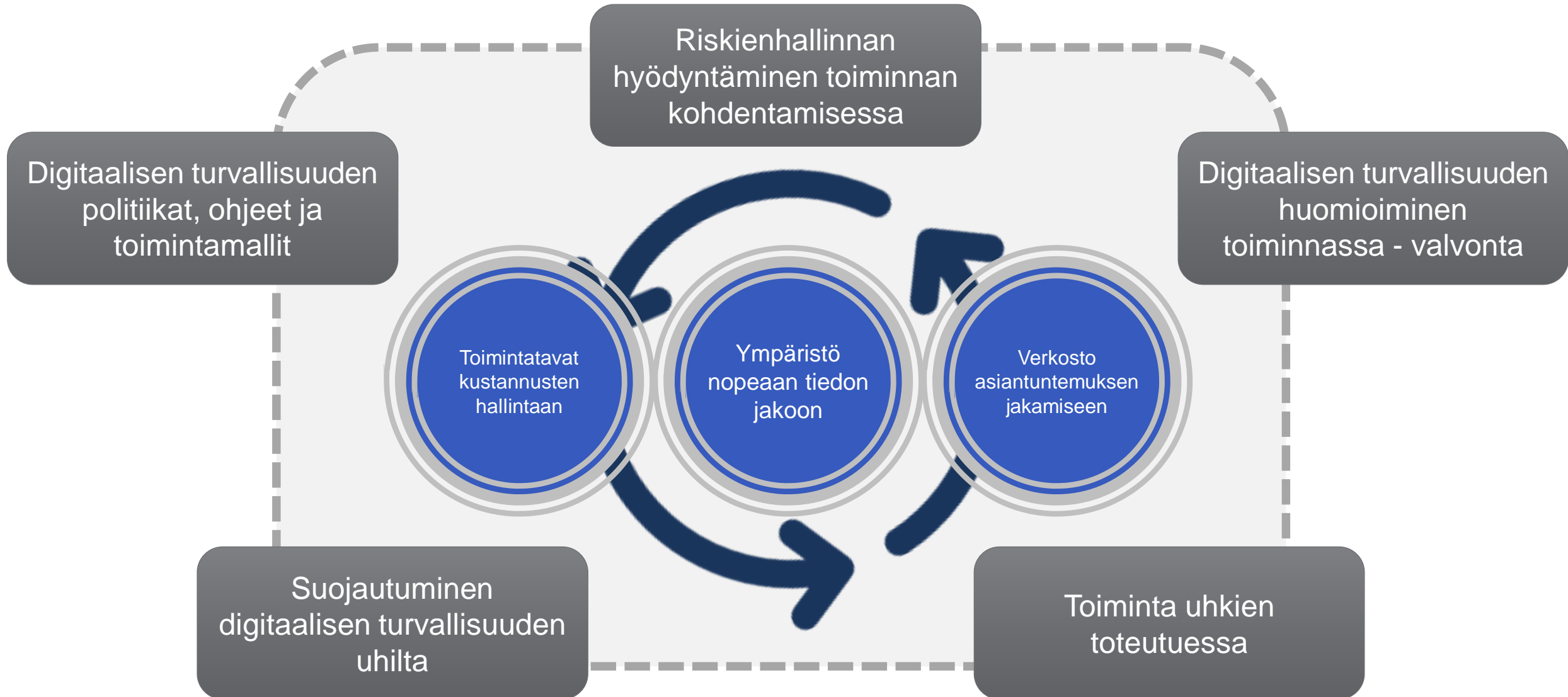
Ketkä?

- Yhteistoimintaan tulee sitouttaa kunnat, keskeiset ministeriöt, virastot, järjestöt sekä yritykset, jotka omalla toiminnallaan tukevat digitaalisen turvallisuuden kehittämistä. Tällaisia toimijoita kuntien näkökulmasta ovat muun muassa:
  - Valtiovarainministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, tietosuojavaltuutetun toimisto
  - Digi- ja väestötietovirasto, Traficom
  - Kunnat ja Kuntaliitto
  - Yritykset ja järjestöt

Miten?

- Laaditaan hallintamalli, jossa kuvataan toimijoiden roolit ja tehtävät, ohjauksen prosessit sekä mallit toiminnan kehittämiseen ja suunnitteluun. Hallintamalliin sovelletaan hyväksi tunnettuja valmiita viitekehyksiä.
- Digitaalisen turvallisuuden yhteistoimintamallissa on oltava virtuaalinen osa, jotta keskustelua ja ohjaamista voidaan toteuttaa nopeasti ilmiöiden esiintyessä.

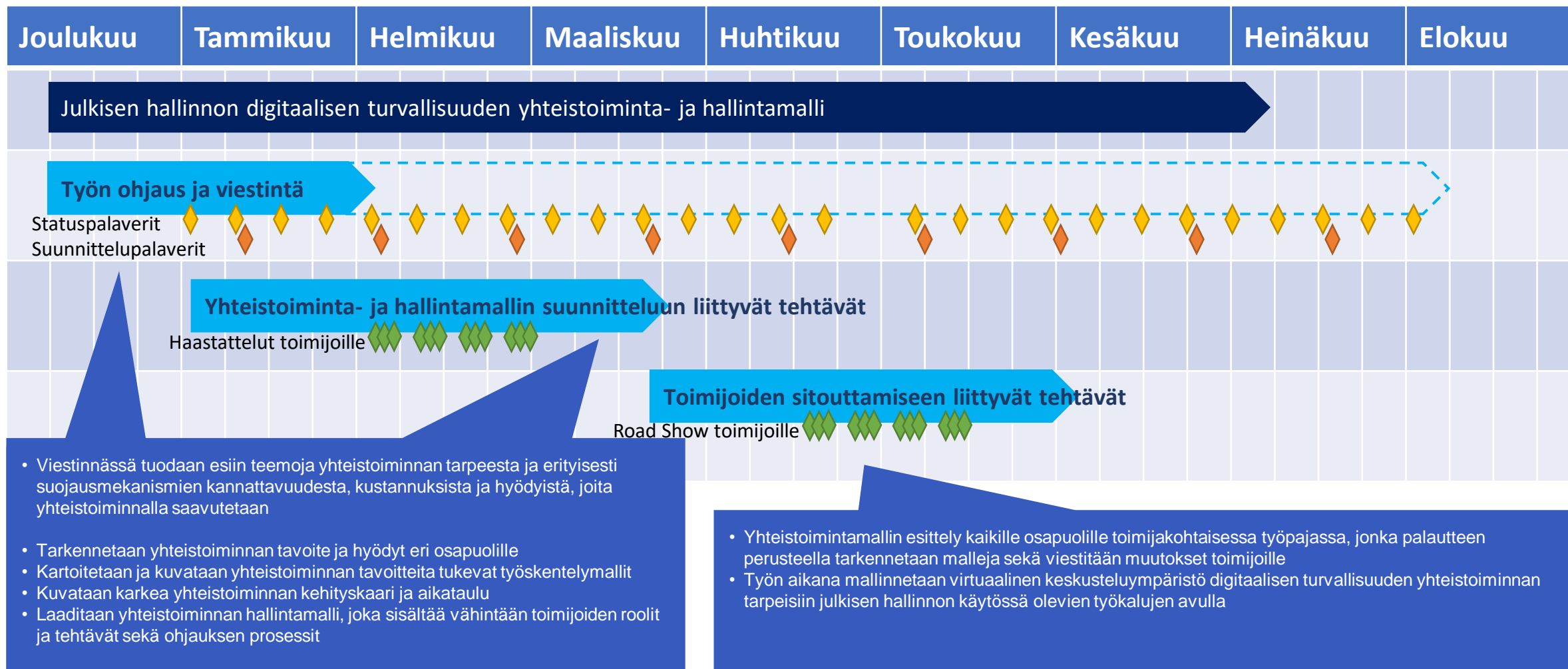
Digitaalisen turvallisuuden yhteistoimintamallin elementit

Taustamateriaali

Aikataulu ja työvaiheet yhteistoimintamallin laatimiseksi

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos

Tuija Kuusisto
etunimi.sukunimi@vm.fi